

LÜBNAN'DA EGEMENLİK İLE MEVCUT DÖNEMİN GEREKLİLİKLERİ ARASINDA: DEVLETİN İÇ BASKILAR VE BÖLGESEL ÇATIŞMALARLA MÜCADELESİ

BETWEEN SOVEREIGNTY AND THE IMPERATIVES OF THE PRESENT: THE LEBANESE STATE CONFRONTING INTERNAL PRESSURES AND REGIONAL CONFLICTS

Dr. Gülşen Y. Sağlam

Analiz

SESA
Enstitüsü

Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institute of Social Economic and Political Research

Dr. Gülşen Y. Sağlam

Sağlam, 2014 yılından bu yana Besme International Group for Humanitarian Assistance'ın Genel Müdürü olarak stratejik planlama ve uluslararası proje yönetiminden sorumludur. Bundan önce, dezavantajlı kadınları sosyal ve ekonomik güçlendirme programları aracılığıyla destekleyen Kadınları Güçlendirme Kurumunu yönetmiştir. Sosyal hizmet ve insan hakları savunuculuğu alanlarında 28 yılı aşkın deneyime sahip olan Sağlam, halkla ilişkiler, girişimcilik eğitimi ve konferans organizasyonu konularında kapsamlı uzmanlığa sahiptir. Siyaset Bilimi alanında doktora ve Uluslararası Kamu Hukuku alanında yüksek lisans derecelerine sahip olan Sağlam, insani kalkınma ve sivil toplum konularında sertifikalı bir eğitmendir. Uluslararası konferanslara aktif olarak katılmakta ve kadın hakları, sürdürülebilir kalkınma ve sivil toplumun siyasi reformdaki rolü gibi konularda araştırmalar sunmaktadır. Arapça, İngilizce ve Türkçe bilen Sağlam, Orta Doğu, Kuzey Afrika ve Avrupa'da kadın hakları ve insani yardım konularında önemli katkılarda bulunmaya devam etmektedir.

Sağlam has served as the General Director of Besme International Group for Humanitarian Assistance since 2014, where she is responsible for strategic planning and the management of international projects. Prior to this role, she led the Women Empowerment Institution, which supports disadvantaged women through social and economic empowerment programs. With more than 28 years of experience in social services and human rights advocacy, Sağlam possesses extensive expertise in public relations, entrepreneurship training, and conference organization. She holds a PhD in Political Science and a Master's degree in International Public Law. In addition, she is a certified trainer in humanitarian development and civil society. Sağlam actively participates in international conferences, where she presents research on topics such as women's rights, sustainable development, and the role of civil society in political reform. Fluent in Arabic, English, and Turkish, she continues to make significant contributions to women's rights and humanitarian assistance across the Middle East, North Africa, and Europe.

İÇİNDEKİLER

Giriş.....	3
Lübnan Krizinin Bölgesel Boyutu.....	4
Devlet Otoritesi ve İkili Güç Yapısı	4
Arap Diplomasisi ve Bölgesel Uzlaşma Arayışı.....	4
Güçlü Müzakere Pozisyonu İhtiyacı.....	5
Sonuç.....	5
Kaynakça.....	6
ENGLISH	8
Introduction	9
The Regional Dimension of the Lebanese Crisis	10
State Authority and the Dual Power Structure.....	10
Arab Diplomacy and the Search for Regional Consensus.....	10
Israeli Strategy and Negotiation Pressure	11
The Need for a Strong Negotiating Position.....	11
Conclusion	11
References.....	12

GİRİŞ

Lübnan, önümüzdeki yıllardaki siyasi ve güvenlik geleceğini belirleyebilecek son derece hassas bir döneme girmiş bulunmaktadır. Artık mesele yalnızca İsrail ile yaşanan sınır geriliminden veya ateşkes etrafındaki teknik müzakerelerden ibaret değildir. Sorun, devletin özüyle ilgilidir: Lübnan'da gerçek karar yetkisi kimdedir? Meşru devlet kurumları mı, yoksa Lübnan sınırlarını aşan bölgesel eksenlere bağlı güçler mi?

Bugün Lübnan iki paralel savaşın ortasında durmaktadır. İlki, İsrail ile askeri ve diplomatik boyutları bulunan dış savaş; ikincisi ise devletin kimliği ve güvenlik kararları üzerindeki iç siyasi bölünme ve kurumsal çözülmedir. Önümüzdeki aylar, Lübnan'ın yeniden devlet inşasına mı yöneleceğini, yoksa bölünmüşlük ve dış bağımlılık düzenini mi pekiştireceğini gösterecektir.

LÜBNAN KRİZİNİN BÖLGESEL BOYUTU

Yüzeyde kriz, Lübnan ile İsrail arasındaki savaşla bağlantılı görünse de daha derinde bu süreci İran ile Amerika Birleşik Devletleri ve İsrail arasındaki daha büyük mücadeleden ayırmak zordur. Lübnan fiilen iç içe geçmiş bölgesel çatışmalar ağının bir parçası hâline gelmiştir. İran'ın nükleer dosyasında veya Tahran-Washington hattındaki her gelişme, doğrudan Güney Lübnan'daki durumu ve ateşkes sürecini etkilemektedir (Salloukh, 2019).

Bu noktada Hizbullah dosyası Lübnan sahnesinin temel düğümü olarak öne çıkmaktadır. Hizbullah artık yalnızca iç siyasi bir Lübnan aktörü olarak değil, İran liderliğindeki bölgesel eksenin bir parçası olarak değerlendirilmektedir. İran ile siyasi, askeri ve mali bağlarının derinliği nedeniyle birçok gözlemci, örgütün savaş ve barış kararlarının tamamen Lübnan ulusal çıkarlarından değil, zaman zaman İran'ın bölgesel önceliklerinden etkilendiğini düşünmektedir (Norton, 2018).

Bu durum son savaşta açık biçimde görülmüştür. Hizbullah savaşa ilk aşamada Gazze'ye destek, ikinci aşamada ise Lübnan'ı savunma başlığıyla dahil olmuştur. Ancak daha geniş analizler, bu angajmanın aynı zamanda İran'ın müzakere pozisyonunu güçlendiren ve eksen güçleri arasındaki birlik mesajını pekiştiren daha geniş bir bölgesel bağlama oturduğunu göstermektedir. Bu da temel bir soruyu yeniden gündeme getirmiştir: Askeri tırmanma kararı tamamen meşru kurumların elinde değilse, bir devlet nasıl müzakere eder ve ateşkesle bağlı kalır?

DEVLET OTORİTESİ VE İKİLİ GÜÇ YAPISI

Buna karşılık Lübnan devleti, Cumhurbaşkanı Joseph Aoun ve Başbakan Nawaf Salam liderliğinde, Lübnan-İsrail hattındaki sürecin İran-Amerika hattından ayrı olduğunu ve ateşkesin Lübnan'ın egemenliği çerçevesinde gerçekleştiğini vurgulamaya çalışmıştır.

Bu yaklaşım ilkesel olarak önemlidir; ancak sahadaki belirleyici unsur olarak Hizbullah'ın silahlı kapasitesinin devam ediyor olması bu söylemi zorlaştırmaktadır. Tam da burada Lübnan'ın gerçek sınavı ortaya çıkmaktadır: Sorun yalnızca İsrail ile müzakere etmek değil, ulusal karar birliğini yeniden tesis etmektir. Problem sadece siyasi görüş ayrılıkları değildir; resmi devlet yapısı ile bağımsız askeri karar alabilen ve bölgesel tercihlere bağlı bir güç arasındaki ikili otorite yapısıdır. Bu ikilik, karşı tarafın devletin tüm uygulama araçlarına tek başına sahip olmadığını bilmesi nedeniyle Lübnan'ı her müzakere masasında zayıflatmaktadır (Makdisi & Marktanner, 2009).

ARAP DİPLOMASİSİ VE BÖLGESEL UZLAŞI ARAYIŞI

Bu bağlamda Saudi Arabia öncülüğündeki Arap diplomatik hareketliliği göz ardı edilemez. Son dönemde Suudi Arabistan ile İran arasında farklı kanallardan temaslar olduğuna dair işaretler ortaya çıkmıştır. Ayrıca Pakistan'ın gerginliğin azaltılmasına katkı sunma isteği dikkat çekmektedir. Lübnan dosyası ve Hizbullah'ın silahlarının geleceğine ilişkin açık bir İran planı henüz görülme de mevcut diplomatik hareketlilik, Lübnan istikrarının daha geniş bölgesel uzlaşıdan ayrı düşünülmeceğini göstermektedir.

Bu durum temel bir gerçeğe işaret etmektedir: İran'ın silahlı ve etkili müttefiklere sahip olduğu ülkelerde iç çözüm ancak bölgesel uzlaşıyla veya bu sahaların baskı aracı olarak kullanılmamasına yönelik net bir kararla mümkün olabilir. Dolayısıyla Hizbullah'ın silah meselesi yalnızca Lübnan iç diyaloguna değil, örgütün İran'ın bölgesel stratejisindeki yerine de bağlıdır.

İSRAİL STRATEJİSİ VE MÜZAKERE BASKISI

Diğer taraftan İsrail'in yoğun operasyonlara rağmen Hizbullah'ı tamamen tasfiye edemediği ve silah meselesini yalnızca askeri güçle çözemediği anlaşılmaktadır. Bu nedenle İsrail ikili bir stratejiye yönelmiştir: Bir yandan güvenlik baskısını sürdürmekte, diğer yandan müzakere yoluyla savaşı elde edemediği siyasi ve güvenlik kazanımlarını sağlamaya çalışmaktadır.

İsrail ayrıca Güney Lübnan'daki bazı noktalardaki varlığını pazarlık aracı olarak kullanmaktadır. Bu durum, şartlarını iyileştirmek, yeni güvenlik düzenlemeleri dayatmak veya uzun vadeli fiili durumlar yaratmak amacı taşıyabilir. Bu nedenle Lübnan'da, durumun Shebaa Farms ve Kfarshouba Hills benzeri uzun süreli ihtilafli alanlara dönüşmesi yönünde ciddi kaygılar vardır.

GÜÇLÜ MÜZAKERE POZİSYONU İHTİYAC

Suudi desteği ve Egypt'in rolüne rağmen, Lübnan iç bölünmüşlük içinde kaldığı ve açık Arap desteğinden yoksun olduğu sürece Lübnan-İsrail müzakerelerinin dengeli sonuç üretmesi zordur. Lübnan'ın; tam çekilme, ihlallerin durdurulması, egemenliğe saygı ve gerçek anlamda ateşkesin sağlanması gibi temel taleplerinde birleşik Arap desteğine ihtiyacı vardır.

Aynı şekilde Lübnan'ın müzakere performansı daha özgüvenli ve kararlı olmalıdır. Lübnan'ın sürekli dış vesayete ihtiyaç duyan bir söyleme değil; ne istediğini bilen, ulusal hakları ve halkının çıkarları temelinde müzakere eden egemen bir devlet söylemine ihtiyacı vardır. Bu çerçevede Meclis Başkanı Nabih Berri siyasi konumu ve farklı taraflarla ilişkileri sayesinde önemli bir denge unsuru olarak öne çıkmaktadır. Ayrıca Yazid bin Farhan'ın Beyrut ziyareti, Suudi Arabistan'ın Lübnan dosyasına istikrarı destekleme ve Taif Agreement çerçevesine bağlılık üzerinden yeniden dönüşünü göstermektedir.

SONUÇ

Önümüzdeki dönemde Lübnan'daki tablo iki temel unsura bağlı olacaktır: Devletin iç kararı birleştirme kapasitesi ve daha geniş bölgesel çatışmanın seyri. İran'ın bölgedeki vekil aktörler meselesi çözülmeden, bunların arasında Hizbullah da dahil olmak üzere, Lübnan içinde nihai bir çözüme ulaşmak oldukça güç görünmektedir.

Buna karşılık Lübnanlılar anayasal ve Arap destekli ciddi bir iç diyalog başlatabilir; siyasi reformu, savunma stratejisini ve devlet inşasını birlikte ele alabilirse, silahın ikili yapısından devletin meşru güç tekeline geçiş mümkün olabilir. Ancak iç bölünme sürer ve Güney Lübnan açık bir pazarlık kartı olarak kalırsa, Lübnan kendisini bölgedeki diğer örneklerle benzer bir tabloda bulabilir: Ne savaş tamamen biter ne de barış tamamlanır.

Sonuç olarak Lübnan yalnızca İsrail ile sınır meselesi yaşamamaktadır; aynı zamanda gerçek anlamda bir iç egemenlik mücadelesi vermektedir. Egemenliğin yeniden tesisi, savaş ve barış kararının yalnızca Lübnan'a ait olması ve devlet kurumlarının tüm vatandaşlar için tek meşru referans hâline gelmesiyle mümkündür. Aksi takdirde Lübnan bölgesel hesaplaşmaların sahası olmaya devam edecek; silah dosyası dış çatışmalara ve iç bölünmeye bağlı kaldıkça istikrar kırılan, ateşkesler geçici ve her müzakere yeniden patlamaya açık olacaktır.

KAYNAKÇA

- Makdisi, S., & Marktanner, M. (2009). Trapped by Consociationalism: The Case of Lebanon. *Topics in Middle Eastern and African Economies*, 11, 1–15.
- Norton, A. R. (2018). *Hezbollah: A Short History*. Princeton University Press.
- Salloukh, B. F. (2019). Taif and the Lebanese State: The Political Economy of a Very Sectarian Public Sector. *Nationalism and Ethnic Politics*, 25(1), 43–60.

SESA

Enstitüsü

Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institute of Social Economic and Political Research

sesa.org.tr

@sesaenstitüsü

info@sesa.org.tr

Bademlidere Mah. 262. Sok. No:6
Çankaya/ANKARA

LÜBNAN'DA EGEMENLİK İLE MEVCUT DÖNEMİN GEREKLİLİKLERİ ARASINDA: DEVLETİN İÇ BASKILAR VE BÖLGESEL ÇATIŞMALARLA MÜCADELESİ

BETWEEN SOVEREIGNTY AND THE IMPERATIVES OF THE PRESENT: THE LEBANESE STATE CONFRONTING INTERNAL PRESSURES AND REGIONAL CONFLICTS

Dr. Gülşen Y. Sağlam

Analysis

SESA
Enstitüsü

Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institute of Social Economic and Political Research

INTRODUCTION

Lebanon has entered an extremely sensitive period that may determine its political and security trajectory in the coming years. The issue is no longer limited to border tensions with Israel or technical negotiations surrounding a ceasefire. Rather, the problem concerns the very essence of the state: who truly holds decision-making authority in Lebanon? Is it the legitimate state institutions, or forces aligned with regional axes that extend beyond Lebanon's borders?

Today, Lebanon stands amid two parallel conflicts. The first is an external conflict with Israel, encompassing both military and diplomatic dimensions. The second is an internal struggle involving political division and institutional fragmentation over the identity of the state and control of security decisions. The coming months will reveal whether Lebanon will move toward rebuilding the state or further entrench a system of fragmentation and external dependency.

THE REGIONAL DIMENSION OF THE LEBANESE CRISIS

At the surface level, the crisis appears linked to the conflict between Lebanon and Israel. However, at a deeper level, it is difficult to separate this process from the broader confrontation involving Iran, the United States, and Israel. Lebanon has effectively become part of an interconnected network of regional conflicts. Any development in Iran's nuclear file or in the Tehran–Washington dynamic directly affects the situation in southern Lebanon and the ceasefire process (Salloukh, 2019).

At this juncture, the Hezbollah file emerges as the central node in the Lebanese landscape. Hezbollah is no longer viewed solely as a domestic political actor but as part of a regional axis led by Iran. Due to the depth of its political, military, and financial ties with Iran, many observers argue that its decisions regarding war and peace are not exclusively driven by Lebanese national interests but are at times influenced by Iran's regional priorities (Norton, 2018).

This dynamic became evident during the most recent conflict. Hezbollah initially engaged under the banner of supporting Gaza and later under the justification of defending Lebanon. However, broader analyses suggest that this involvement also served a wider regional context—one that strengthened Iran's negotiating position and reinforced cohesion among axis actors. This raises a fundamental question: if decisions of military escalation are not entirely in the hands of legitimate institutions, how can a state negotiate and commit to a ceasefire?

STATE AUTHORITY AND THE DUAL POWER STRUCTURE

In response, the Lebanese state, under the leadership of Joseph Aoun and Nawaf Salam, has attempted to emphasize that developments along the Lebanese–Israeli front are distinct from the Iran–United States dynamic and that any ceasefire falls within the framework of Lebanese sovereignty.

While this position is principled, it is undermined by the continued presence of Hezbollah's armed capacity as a decisive factor on the ground. Herein lies Lebanon's fundamental test: the challenge is not only negotiating with Israel but also re-establishing unity in national decision-making. The issue extends beyond political disagreements; it reflects a dual authority structure between the formal state apparatus and an independent military force capable of making decisions aligned with regional priorities. This duality weakens Lebanon at every negotiating table, as opposing parties recognize that the state does not exclusively control all instruments of implementation (Makdisi & Marktanner, 2009).

ARAB DIPLOMACY AND THE SEARCH FOR REGIONAL CONSENSUS

In this context, the diplomatic activism led by Saudi Arabia cannot be overlooked. Recent indications suggest that communication channels between Saudi Arabia and Iran have been reactivated. Additionally, Pakistan has expressed willingness to contribute to de-escalation efforts. Although no clear Iranian plan regarding Lebanon or the future of Hezbollah's arms has emerged, this diplomatic movement underscores that Lebanon's stability cannot be separated from broader regional consensus.

This reality points to a fundamental truth: in countries where Iran maintains influential armed allies, internal resolution is often contingent upon either regional consensus or a clear decision not to instrumentalize these arenas as pressure tools. Consequently, the issue of Hezbollah's arms is tied not only to domestic Lebanese dialogue but also to its role within Iran's regional strategy.

ISRAELI STRATEGY AND NEGOTIATION PRESSURE

On the other hand, it has become evident that Israel has been unable to fully eliminate Hezbollah through military operations alone, nor resolve the arms issue purely by force. Accordingly, Israel has adopted a dual strategy: maintaining security pressure while simultaneously pursuing negotiations to secure political and security gains that could not be achieved through warfare.

Israel is also utilizing its presence in certain areas of southern Lebanon as a bargaining tool. This approach may aim to improve its negotiating position, impose new security arrangements, or establish long-term de facto realities. Consequently, there are serious concerns within Lebanon that the situation may evolve into protracted disputes similar to Shebaa Farms and Kfarshouba Hills.

THE NEED FOR A STRONG NEGOTIATING POSITION

Despite Saudi support and the role of Egypt, it remains difficult for Lebanon–Israel negotiations to yield balanced outcomes as long as Lebanon remains internally divided and lacks unified Arab backing. Lebanon requires consolidated Arab support to uphold its fundamental demands: full withdrawal, cessation of violations, respect for sovereignty, and a genuine ceasefire.

Similarly, Lebanon’s negotiating posture must become more confident and decisive. The country does not need a discourse dependent on external guardianship but rather one that reflects a sovereign state clearly articulating its interests and negotiating on the basis of national rights and the welfare of its citizens. In this regard, Nabih Berri emerges as a key balancing figure due to his political position and relations with various actors. Furthermore, the visit of Yazid bin Farhan to Beirut signals Saudi Arabia’s renewed engagement in the Lebanese file, emphasizing support for stability and adherence to the Taif Agreement framework.

CONCLUSION

In the coming period, Lebanon’s trajectory will depend on two primary factors: the state’s capacity to unify internal decision-making and the evolution of the broader regional conflict. Without resolving the issue of Iran’s proxy actors in the region—including Hezbollah—achieving a final internal settlement in Lebanon appears highly unlikely.

Nevertheless, if the Lebanese initiate a serious constitutional and Arab-backed internal dialogue—addressing political reform, defense strategy, and state-building collectively—a transition from a dual arms structure to a unified state monopoly over legitimate force may become possible. However, if internal divisions persist and southern Lebanon remains an open bargaining chip, the country risks resembling other regional cases where neither war fully ends nor peace is fully realized. Ultimately, Lebanon is not merely facing a border dispute with Israel; it is engaged in a profound internal struggle over sovereignty. The restoration of sovereignty requires that decisions of war and peace belong exclusively to Lebanon, and that state institutions become the sole legitimate reference for all citizens. Otherwise, Lebanon will continue to serve as an arena for regional contestation; as long as the arms issue remains tied to external conflicts and internal divisions, stability will remain fragile, ceasefires temporary, and every negotiation susceptible to renewed escalation.

REFERENCES

- Makdisi, S., & Marktanner, M. (2009). *Trapped by Consociationalism: The Case of Lebanon*. Topics in Middle Eastern and African Economies, 11, 1–15.
- Norton, A. R. (2018). *Hezbollah: A Short History*. Princeton University Press.
- Salloukh, B. F. (2019). *Taif and the Lebanese State: The Political Economy of a Very Sectarian Public Sector*. Nationalism and Ethnic Politics, 25(1), 43–60.

SESA

Enstitüsü

Sosyal Ekonomik ve Siyasal Araştırmalar Enstitüsü
Institute of Social Economic and Political Research

sesa.org.tr

[@sesaenstitüsü](https://twitter.com/sesaenstitüsü)

info@sesa.org.tr

Bademlidere Mah. 262. Sok. No:6
Çankaya/ANKARA